משרד ראש הממשלה
המשרד לענייני גמלאים | משרד החינוך
60 שנה למדינת ישראל
מנהל חברה ונוער
יד ושם
רשות זכרון לשואה ולגבורה

"לְדוֹרוֹת"

סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל

שאלון לרישום קורות ניצול/ת השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים כמו גם לבני הדורות הבאים שכן בעזרתו יוכלו להכיר את אוסף הסיפורים הפרטיים המרכיב את התמונה הרחבה. לסיפור האישי שלכם יש אפוא חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים יעלה לאתר אינטרנט מיוחד במסגרת פרויקט לציון 60 שנה למדינת ישראל.

אנו מודים לך מראש על הנכונות לשיתוף הפעולה.

שם משפחה ושם פרטי נכון להיום

שם משפחה: ליבוביץ	שם פרטי: שרה

פרטים אישיים לפני ובתקופת השואה

שמות ומקומות יש לרשום בדפוס- גם בלועזית במקומות המסומנים

שם משפחה לפני המלחמה: הרשקוביץ	בלועזית Herskovits		שם נעורים: הרשקוביץ
שם פרטי לפני המלחמה: שרה	בלועזית Sara	מין: נ	תאריך לידה:16|07|1928
מקום לידה (ישוב, מחוז): קומנייאט	בלועזית Komniet		ארץ לידה: צ'כוסלובקיה
שם פרטי של האב: יעקב	שם פרטי ושם נעורים של האם: בלומא גלב (Gelb)		
שם פרטי של האישה/הבעל (אם נשוי/נשואה לפני המלחמה):	שם נעורים של האישה:		
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה (ישוב, מחוז): קומנייאט	בלועזית		ארץ מקום המגורים:
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: 9 שנות לימוד	מקצוע לפני המלחמה:		
מקומות מגורים בזמן מלחמה (ישוב, מחוז, ארץ): אושוויץ			
האם היית בגטאות? אילו? מונקאטש			
האם היית במחנות? אילו? אושוויץ, בירקנאו			
מקום השחרור בירקנאו	תאריך השחרור 27/1/1945		
האם שהית במחנה עקורים? איזה?	לאן הלכת/חזרת לאחר השחרור (ציין מקום)? קומנייאט		
מקומות/מחנות בדרך לארץ: קפריסין	שנת העליה: 1948	שם האנייה: גאולה	

נא ספר/י על קורותיך לפני המלחמה **(נקודות להתייחסות: משפחה, סביבה, ילדות ולימודים, עבודה, חברות בארגון):**
ילדות רגילה, הורים אורתודוכסים, אבא תלמיד חכם מישיבת "גלנטא".
היינו שבעה ילדים, אמא היתה משם, הייתה נכדה של דיין.
כל החיים התנהלו לפי הדת, היושר וההתנדבות.
למדתי בבי"ס צ'כי, שהיה חצי ביידיש.
הפכו את ביה"ס להונגרי.
(ההונגרים כבשו את האיזור ושיתפו פעולה עם הגרמנים).

נא ספר/י על קורותיך בזמן המלחמה (נקודות להתייחסות: מעצר וגירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, מסתור או זהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים ביודנראט/תנועות נוער/מחתרת/פרטיזנים, השתתפות בבריחה/התנגדות/לחימה, השחרור וחזרה הביתה; האם אדם/ארגון יהודי/לא יהודי סייע משמעותית להצלתך; בריחה/הגירה מאונס, פינוי/אווקואציה למרכז ברה"מ):
היה רעב. כולם היו מגוייסים (הגברים). כולל אבא שלי. לא היה חשמל. לא היה רופא. סגרו את החיידרים ואת בתי הספר והכריחו
ללכת לבתי הספר הכלליים גם בשבת ובחגים. ומי שלא ציית היו קנסות. ומי שלא יכל לשלם היה צריך לנקות את הכנסייה.
התקיפו ברחוב יהודים, תלשו להם את הזקנים והרביצו להם מכות. זה היה מקיץ 1943 עד 1944 כשלושת רבעי שנה.
בשנת 1944 הוציאו אותנו מהבית לגטו מונקאטש. שם היינו חמישה שבועות. ואז התחילו לרוקן את הגטו ולא ידענו לאן.
הוכנסנו לקרונות משא של בקר שהיו מלוכלכים, היינו 87 איש בקרון אחד. ילדים ותינוקות ואימהות. הרכבת נסעה ארבעה
ימים רצוף. והגענו לאושוויץ. החרימו לנו את כל המזוודות והחבילות. הכריחו את אבי לעבוד בקרמטוריום. היינו 15 נשים
במיטה אחת. הייתה הפרדה בין גברים לנשים. אבי היה שם שלושה חודשים ואז לקחו אותו למיידנק ליד לובלין ושם שרפו אותו.
אני עבדתי בפירוק החבילות שאנשים הביאו. ומיינתי את כל החפצים עם עוד מאות בנות. לקראת הסוף כבר לא הגיעו משלוחים,
אז נתנו לנו (בנות) להעביר מיטות ממקום למקום בלי שום מטרה רק כדי שיהיה לנו מה לעשות, מיטות כבדות מאוד של 3 קומות.
היינו מאוד רעבות. הלכנו בתוך הבוץ, והרגשתי אפיסת כוחות, ממש רציתי להגיד וידוי, וידעתי שאם אפול לתוך הבוץ לא ימצאו
אותי. ואז עברה שם קבוצת גברים, (שאח"כ התברר שהיו פרטיזנים), ומישהו מהם זרק לי מטפחת עם כמה קוביות סוכר, ואכלתי .
מהן והרגשתי הרבה יותר טוב. הם אמרו לנו שהגרמנים עומדים להפסיד במלחמה. בתאריך 27 בינואר הרוסים הגיעו, נשארתי
שם (במחנה) חודשיים וחצי, ואח"כ הייתי בקראקוב חודשיים, ואח"כ עברתי את הגבול ברכבת מפולניה לצ'כיה.
ושם התחילה המלחמה החדשה של המאבק לחיים.

נא ספר/י על קורותיך בארץ ישראל מאז העלייה **(נקודות להתייחסות: בריחה, העפלה וקליטה):**
התחתנתי מיד אחרי המלחמה בשנת 1945.
היו בחו"ל (באירופה) הרבה מקומות שנקראו קיבוץ ושם גרנו.
(ריכוז של יהודים שגרו יחד).
וסייעו אחד לשני בכל מה שאפשר.
עלינו בשנת 1948.
הגענו לבית עולים ברעננה והיינו שם חודשיים, ובאנו לבני ברק בתאריך 1 לאפריל 1948.

נא ספר/י על חייך בארץ **(נקודות להתייחסות: לימודים, תעסוקה, שירות צבאי, פעילות ציבורית או תרבותית, משפחה, דורות המשך וכו'):**
התנדבתי בסיוע לעולים חדשים שבאו אחריי.
הקמנו קבוצות של נשים שנפגשות מדי פעם.
ומאז ועד היום אני מתנדבת בסיוע לנזקקים.
ובעזרה בתיעוד של ניצולי שואה אחרים.
אני מתנדבת גם ב"אמונה".
למדתי בבר אילן ספרות וגיאוגרפיה.
עבדתי בארץ.
וגידלתי ילדים לפי רוח מדינת ישראל.